

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Efkan Ala** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ferhat ENCU

Şırnak Milletvekili

30 Temmuz 2015 tarihinde Şırnak Valiliği tarafından yapılan yazılı açıklama ile Şırnak ili sınırları içinde bulunan Kureşin Tepesi (Şenoba) 31 Mayıs- 31 Ağustos 2015 tarihleri arasında, Karaçalı Tepesi (Şenoba) 31 Mayıs- 1 Ağustos 2015 tarihleri arasında, Küpeli Dağı(Cizre) 16 Haziran- 16 Eylül 2015 tarihleri arasında, Dağlıca- Pavan Bölgesi (Cizre) 16 Haziran- 16 Eylül 2015 tarihleri arasında, Bestler-Dereler, İncebel Dağları, Faraşın Bölgesi, Altın Dağları, Cudi Dağı bölgelerinin 30.07.2015- 13.08.2015 tarihleri arasında "Geçici Askeri Güvenlik Bölgesi" olarak ilan edildiği belirtilmiştir. OHAL uygulamasının bir benzeri olan " Geçici Askeri Güvenlik Bölgesi" uygulamasının da birçok hak ihlali ve sorunları beraberinde getireceği açıktır. 1987 yılında başlayan ve 2002 yılına kadar kapsamı ve sınırı genişleyerek devam eden OHAL uygulamasının geçmişte bölge halkına yaşattığı sıkıntıların etkisi hâlâ devam ederken Geçici Güvenlik Bölgesi uygulamasının yaşanan sorunları daha da derinleştireceği ortadadır.

Güvenlik Bölgeleri olarak karar verilmiş olan yerler hem fiili yerleşkedir hem de söz konusu bölgeler halkın geçim kaynağı olan tarım arazileri olarak kullanılmaktadır.

Şırnak İlinde Güvenlik Bölgesi olarak kullanılan yerler;

- 1- Bestler-Dereler; Bölge yayla olarak kullanılıyor. Tarım arazisi ile birlikte yoğun bir şekilde hayvancılık yapılmaktadır.
- 2- İncebel Dağları; Yayla olarak kullanılıyor. Tarım arazisi olmakla birlikte yoğun bir şekilde hayvancılık yapıyor.
- 3- Faraşın Bölgesi; Yerleşim alanı olarak kullanılıyor. Tapulu tarım arazileri mevcut. Bölge beş muhtarlığa bölünmüş durumdadır. Bu bölgeler her yıl mevsimlik göçler ile binlerce insanın hayvancılık ve tarım yapmak için kullandıkları yerleşkelerdir.

- 4- Altın Dağları; Mevsimlik hayvancılık ve tarım işleri yapılıyor.
- 5- Cudi Dağı; Olağanüstü hal döneminde boşaltılmış olan köylere dönüş yapılıyor. Mevsimlik göç ile bahar ve yaz aylarında yerleşim ve tarım alanı olarak kullanılıyor. Bölgede yoğun bir şekilde hayvancılık yapılıyor.
- 6- Karaçalı tepesi; Bu bölgeye çok yakın (yaklaşık 500m) Şirit yaylası bulunuyor. Şirit yaylasında tapulu tarım arazileri bulunmaktadır. Karaçalı tepesini halk mevsimlik yerleşim alanı olarak kullanıyor. Bilhassa Roboski halkının kışlık hayvan yemini temin ettiği bir bölgedir.
- 7- Kureşin Tepesi; Bölge halkının yayla olarak kullandığı bir yerdir. Yoğun bir şekilde hayvancılık yapılıyor.
- 8- Küpeli Dağı; Bölge halkı yayla olarak kullanıyor.
- 9- Dağlıca-Pavan Bölgesi; Hayvancılık için kullanılan bir bölgedir. Mevsimlik tarım arazisi olarak kullanılıyor.

Ayrıca söz konusu bölgelerin çoğunda mezarlıklar bulunmaktadır. İnsanların yoğun bir şekilde ziyaret ettiği bu mezarlıklar Valiliğin açıklamasına göre geçici güvenlik bölgeleri ilan edilmiştir.

Bu bağlamda:

1. Söz konusu bölgelerdeki askeri faaliyetler neler olacaktır?
2. Söz konusu bölgelerde vatandaşların tapulu arazileri var. Bu arazilere halkın erişimleri mülkiyet hakkı bağlamında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa'da açıkça belirtilen hükümlere rağmen hangi yasal gerekçeler ile engellenmektedir?
3. Bölge halkının bu tapulu arazilerini kullanamamaktan kaynaklı maddi kayıplarını (hayvancılık ve tarıma dayanan) kim nasıl karşılayacaktır? Herhangi bir bölge "Geçici Askeri Güvenlik Bölgesi" ilan edilirken bölge halkının uğrayacağı maddi manevi kayıplar nasıl hesaplanmakta ve bunların tazmine ilişkin nasıl bir planlama yapılmaktadır?
4. Bu bölgelerde yerleşim birimleri ile ilgili nasıl bir planlama yapılıyor? Bu yerleşim birimlerinden vatandaşlar tahliye edilecek midir?
5. Adı geçen bölgeler arasında bulunan ya da bu bölgeleri başka bölgelere bağlayan karayolları da kullanım dışı kalacak mıdır? Kalacak ise bölge halkı ulaşımı nasıl sağlayacaktır?
6. Acil bir durum söz konusu olduğunda örneğin hastaneye gitmek isteyen vatandaşlar nasıl gideceklerdir? Bunun için gerekli önlemler alınmış mıdır? Hastaneye ulaşamaması halinde herhangi bir can kaybı yaşanırsa sorumluluğu kim üstlenecektir?
7. Bütün ideolojik ve dini kıstaslar mezarlıkların tahribine ve bu mezarlıkların halkın onurunu rencide edecek herhangi bir girişime maruz kalmamasına dönük beyanat ve telkinleri olmasına rağmen söz konusu bölgelerdeki mezarlıklar için nasıl bir yol izlenecektir?
8. Bu bölgelerin geçici güvenli bölge olma süreleri neye göre ve hangi kıstaslar ile belirlenmiştir?